

M2.3

ΔΠΜΣ Ναυτιλία και Θαλάσσιες Μεταφορές: Οικονομική και Πολιτική Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

M2.3 Οδηγός Σπουδών του ΠΜΣ του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Ναυτιλία & Θαλάσσιες Μεταφορές:
Οικονομική και Πολιτική

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ Ε.Σ.Τ.Σ.

ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Πίνακας Περιεχομένων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	2
1. Το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.....	3
2. Τα Συμπράττοντα Τμήματα	3
3. Γενικός Προσανατολισμός και Σκοποί	4
4. Σπουδές - Διδασκαλία	5
5. Διαδικασία επιλογής φοιτητών	7
6. Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Φοιτητών.....	9
7. Διαδικασία εξέτασης μαθημάτων.....	11
8. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία.....	13
9. Πρακτική Άσκηση	15
10. Πρόγραμμα σπουδών και μαθησιακά αποτελέσματα.....	16
11. Υποτροφίες – Οικονομική Υποστήριξη	24

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το αγγλόφωνο Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) «Ναυτιλία και Θαλάσσιες Μεταφορές: Οικονομική και Πολιτική» είναι ένα νέο καινοτόμο πρόγραμμα που συνδυάζει διδακτικά αντικείμενα από τρεις διακριτούς αλλά αλληλένδετους επιστημονικούς τομείς: Οικονομικά των Θαλασσιών Μεταφορών και Ναυτιλίας, Logistics και Διεθνείς Σχέσεις. Ως εκ τούτου, διοργανώνεται από κοινού από το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών και το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας στη Θεσσαλονίκη.

Οι πρόσφατες εξελίξεις στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών, των logistics στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολική Μεσογείου έχουν αναδείξει τη σημασία των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων σε διεθνές επίπεδο και ιδίως τη δυνατότητα τόσο για την πόλη/λιμάνι της Θεσσαλονίκης όσο και για τα λιμάνια άλλων πόλεων της Βόρειας Ελλάδας) να γίνουν διεθνή πολιτικά και οικονομικά σημεία αναφοράς. Η θέση της Ελλάδας στο επίκεντρο της παγκόσμιας ναυτιλιακής δραστηριότητας, ως μία από τις κορυφαίες πλοιοκτήτριες χώρες, αποτελεί καταλυτικό στοιχείο σε αυτή την προοπτική.

Αξιοποιώντας αυτό το πλαίσιο, το καινοτόμο στοιχείο του Προγράμματος έγκειται στον συνδυασμό γνώσεων από δύο τομείς που συνήθως δεν εξετάζονται μαζί στο πλαίσιο των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων: της οικονομίας και των διεθνών σχέσεων. Έτσι, η εκπαιδευτική εκροή του Προγράμματος είναι ένα σύνολο γνώσεων που επιτρέπει στους φοιτητές του να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τις οικονομικές και πολιτικές προκλήσεις που σχετίζονται με το περιεχόμενο του Προγράμματος. Για το λόγο αυτό το Πρόγραμμα προσφέρει δύο ειδικότητες: α) Οικονομικά της Ναυτιλίας και Θαλάσσιες Μεταφορές, β) Διεθνή Πολιτική της Ναυτιλίας και Θαλάσσιες Μεταφορές. Κύριος στόχος του Προγράμματος είναι ο συνδυασμός της επιστημονικής γνώσης και της πρακτικής εμπειρίας προκειμένου να παράγει πτυχιούχους που θα είναι σε θέση να ακολουθήσουν, με τις αποκτηθείσες δεξιότητές τους, μια επιτυχημένη καριέρα και να απασχοληθούν σε δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς και επιχειρήσεις του κλάδου της ναυτιλίας. Το υψηλό επίπεδο και η ποιότητα των μελετών συνδυάζεται με την επιστημονική έρευνα στους σχετικούς τομείς, επιτρέποντας έτσι την εστιασμένη και πρακτική εφαρμογή και χρήση των ευρημάτων για τις ναυτιλιακές δραστηριότητες και ιδιαίτερα τις θαλάσσιες μεταφορές. Αυτό ενισχύεται από τη συνεργασία του Προγράμματος με δημόσιους και ιδιωτικούς ναυτιλιακούς φορείς. Ο δε διεθνής χαρακτήρας του Προγράμματος επιβεβαιώνεται από το γεγονός της διδασκαλίας στην αγγλική γλώσσα, ώστε να υπάρξει εξοικείωση των φοιτητών με την οικεία ορολογία και την αντίστοιχη διεθνή βιβλιογραφία.

Το ΔΠΜΣ απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο «Ναυτιλία και Θαλάσσιες Μεταφορές: Οικονομική και Πολιτική». Για την απόκτηση του ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά ενενήντα πιστωτικές μονάδες (ECTS). Η χρονική διάρκεια παρακολούθησης μαθημάτων φοίτησης ορίζεται σε δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα ενώ μετά υπάρχει η διαδικασία εκπόνησης διπλωματικής εργασίας και πρακτικής άσκησης. Παρέχεται και η δυνατότητα προγράμματος μερικής φοίτησης. Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται δια ζώσης και με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης κατά τη διάρκεια των εξαμήνων. Το Πρόγραμμα ξεκίνησε τη λειτουργία του το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023.

1. Το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, είναι το δεύτερο, ιστορικά, Πανεπιστήμιο της πόλης της Θεσσαλονίκης, ειδικευμένο στις οικονομικές και κοινωνικές επιστήμες. Ιδρύθηκε από την Ελληνική Πολιτεία με το Προεδρικό Διάταγμα 147/10-4-1990 και είναι η μετεξέλιξη της γνωστής Ανωτάτης Βιομηχανικής Σχολής Θεσσαλονίκης, η οποία, αν και ιδρυθείσα το 1948, λειτούργησε για πρώτη φορά το ακαδημαϊκό έτος 1957-1958. Το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας έκλεισε τα 60 χρόνια της λειτουργίας του ως Ίδρυμα.

Σήμερα, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας έχει 12.000 και πλέον φοιτητές, με έμφαση στις οικονομικές, διοικητικές και κοινωνικο-πολιτικές επιστήμες. Η επίτευξη υψηλής ποιότητας στη ζωή του Πανεπιστημίου αποτελεί πρώτιστη μέριμνα. Παράγοντες που προσδιορίζουν την ποιότητα είναι το υψηλό επίπεδο των πτυχιούχων και των διδασκόντων, η συμμετοχή τους στην παραγωγή νέας γνώσης με δημοσιεύσεις διεθνούς κύρους, οι καινοτόμες μέθοδοι διδασκαλίας, η σύγχρονη υλικοτεχνική υποδομή και το εξειδικευμένο διοικητικό προσωπικό. Με την ανάπτυξη νέων και την αναβάθμιση των υπαρχόντων Προγραμμάτων Σπουδών των Προπτυχιακών Τμημάτων, την οργάνωση υψηλής στάθμης Μεταπτυχιακών Σπουδών και την ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας φιλοδοξεί να γίνει ένα από τα πρώτα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στα Βαλκάνια, αλλά και στην Ευρώπη, στους τομείς της εξειδίκευσής του. Στόχος του, είναι επίσης, να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κοινωνίας, να συνεργάζεται με δημόσιους οργανισμούς και ιδιωτικές επιχειρήσεις και να συμπράττει με άλλα Πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα με τρόπους που θα συμπληρώνουν και θα ενισχύουν τις δραστηριότητές του. Συμβάλλει, τέλος, με τις ποικίλες πρωτοβουλίες και εκδηλώσεις του στο πολιτιστικό γίγνεσθαι της Θεσσαλονίκης και της Μακεδονίας διατηρώντας συνεχή διάλογο με τους πολίτες.

2. Τα Συμπράττοντα Τμήματα

Το **Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών** ανήκει στη Σχολή Σχολή Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών του Παν/μίου Μακεδονίας. Αποτελεί το δημοφιλέστερο τμήμα στο επιστημονικό αντικείμενο του, κάτι που καταδεικνύεται από την πρώτη θέση που κατέχει στις επιλογές των νεοεισερχομένων φοιτητών. Το στελεχειακό δυναμικό του Τμήματος περιλαμβάνει μέλη ΔΕΠ υψηλότατου ακαδημαϊκού επιπέδου, με καταξιωμένο και διεθνώς αναγνωρισμένο έργο, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Η αποστολή του Τμήματος είναι η μελέτη και η διδασκαλία των Πολιτικών Σπουδών και Διπλωματίας και των Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών, καθώς και η προετοιμασία στελεχών με καλή γνώση για την κάλυψη των εξειδικευμένων αναγκών της χώρας, ιδιαίτερα όσον αφορά τη στελέχωση των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι βασικοί σκοποί του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών είναι οι εξής: Παροχή υψηλού επιπέδου σπουδών, Συνθετική προσέγγιση θεωρίας, μεθοδολογίας και πολιτικών για την παραγωγή ολοκληρωμένων λύσεων, Κατάρτιση επιστημόνων με τις απαιτούμενες δεξιότητες για επιτυχή σταδιοδρομία στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα (με έμφαση στην κατάρτιση στελεχών για την κάλυψη εξειδικευμένων αναγκών της χώρας όπως π.χ. τη στελέχωση υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Η εκπαιδευτική διαδικασία στο Τμήμα υποστηρίζεται από ιδιαίτερα έντονη ερευνητική δραστηριότητα, η οποία οργανώνεται μέσω πέντε Επωνύμων Εδρών και τριών Εργαστηρίων. Λειτουργούν δύο κατευθύνσεις εξειδίκευσης του Τμήματος, μία από τις οποίες επιλέγουν οι φοιτητές: α) Πολιτικές

Σπουδές και Διπλωματία και β) Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Οικονομικές Σπουδές. Το Πτυχίο που απονέμει το Τμήμα είναι ενιαίο.

Το **Τμήμα Οικονομικών Επιστημών** ανήκει στη Σχολή Οικονομικών και Περιφερειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Αποτελεί σήμερα ένα από τα πλέον σύγχρονα, καλά οργανωμένα και δυναμικά Τμήματα Οικονομικών Επιστημών της χώρας και κατατάσσεται κάθε έτος ψηλά στις προτιμήσεις των νεοεισερχόμενων φοιτητών. Πλαισιώνεται από μέλη Δ.Ε.Π. με σημαντικές θεωρητικές και εμπειρικές γνώσεις στη σύγχρονη οικονομική επιστήμη, γεγονός που επιτρέπει τη μετάδοση των γνώσεων αυτών, με τον καλύτερο τρόπο, στους φοιτητές. Σκοποί του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών είναι η συμβολή στην προαγωγή των Οικονομικών Επιστημών και η κατάρτιση οικονομολόγων υψηλού επιπέδου. Βασικό στόχο του Τμήματος αποτελεί η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των φοιτητών του, καθώς και η προετοιμασία τους για σωστή ανάλυση σύνθετων κοινωνικοοικονομικών δεδομένων και δυνατότητα ανάπτυξης και εφαρμογής των κατάλληλων μέτρων οικονομικής πολιτικής. Η επιδίωξη και προσέγγιση αυτών των σκοπών γίνεται μέσω της ανάπτυξης της έρευνας, δηλαδή της παραγωγής νέας γνώσης καθώς και μέσω της οργάνωσης των παρεχομένων γνώσεων, έτσι όπως το απαιτούν τόσο η σύγχρονη επιστήμη όσο και οι παρούσες και μελλοντικές ανάγκες της κοινωνίας μας.

3. Γενικός Προσανατολισμός και Σκοποί

Κεντρικός σκοπός του Προγράμματος είναι η, μέσω της παροχής γνώσεων σε βάθος σε συνδυασμό με την αντίστοιχη πρακτική εμπειρία, δημιουργία στελεχών που, κατόπιν μιας πλήρους προετοιμασίας για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία, θα είναι εφοδιασμένα με εξειδικευμένες γνώσεις, και θα μπορούν να απασχοληθούν σε Επιχειρήσεις και Οργανισμούς, οι οποίοι είτε υφίστανται σήμερα είτε εκτιμάται πως θα δημιουργηθούν στο άμεσο μέλλον σε οικονομικές δραστηριότητες σχετιζόμενες με τις προοπτικές ανάπτυξης της πόλης και της ευρύτερης περιοχής, στους κλάδους των θαλασσίων μεταφορών και της διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας. κα

Οι βασικοί στόχοι του ΔΠΜΣ είναι οι εξής:

- Η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών που αποσκοπεί στην περαιτέρω προαγωγή της επιστημονικής γνώσης στα επιστημονικά πεδία της θεματικής του ΔΠΜΣ.
- η δημιουργία κατάλληλου ανθρώπινου δυναμικού με υψηλή θεωρητική κατάρτιση και τεχνογνωσία για την στελέχωση επιχειρήσεων και οργανισμών στις θαλάσσιες μεταφορές και την ναυτιλία στον ιδιωτικό ή τον δημόσιο τομέα
- η προώθηση της έρευνας στα γνωστικά αντικείμενα του Προγράμματος με απώτερο σκοπό την πρακτική εφαρμογή των συμπερασμάτων αυτής στους τομείς των μεταφορών και της ναυτιλίας.
- η παροχή ουσιαστικών αλλά και τυπικών προσόντων στους φοιτητές που επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε διδακτορικό επίπεδο.
- Συνθετική προσέγγιση θεωρίας, μεθοδολογίας και πολιτικών για την παραγωγή ολοκληρωμένων λύσεων και η ανάπτυξη ικανότητας διεπιστημονικής αντιμετώπισης σύνθετων πρακτικών προβλημάτων στα επιστημονικά πεδία του Προγράμματος.

Κατευθυντήριες αρχές του ΔΠΜΣ αποτελούν αφ' ενός η εξασφάλιση στους μεταπτυχιακούς φοιτητές σταθερών επιστημονικών θεμελίων, σύγχρονων διακλαδικών γνώσεων και κατάλληλων ερευνητικών μεθόδων και αρχών, τέτοιων που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκπαίδευση και βελτίωση του καινοτομικού πνεύματος, αφ' ετέρου η καλλιέργεια σε αυτούς των κριτικών και δημιουργικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για μια υπεύθυνη επιστημονική, επαγγελματική και ερευνητική δραστηριότητα.

Αποτελεί αυτονόητη ευθύνη και υποχρέωση όλων των συντελεστών λειτουργίας του ΔΠΜΣ η διασφάλιση της ποιότητας και της συνεχούς βελτίωσης κάθε πτυχής και δραστηριότητας του Προγράμματος, της εκπαιδευτικής και ερευνητικής διαδικασίας, η προώθηση συνεργασιών με συναφή Προγράμματα και Κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού, και η μεταφορά νέας τεχνογνωσίας στα επιστημονικά πεδία του ΔΠΜΣ.

4. Σπουδές - Διδασκαλία

Γλώσσα διδασκαλίας και εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η Αγγλική.

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του ΔΠΜΣ είναι τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα για το ΔΠΜΣ πλήρους φοίτησης και περιλαμβάνει δύο (2) εξάμηνα διδασκαλίας και ένα (1) εξάμηνο για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας και τη διενέργεια πρακτικής άσκησης. Προβλέπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους φοιτητές, και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που αφορούν λόγους υγείας ή ακαδημαϊκούς - όπως παράλληλης φοίτησης σε άλλο μεταπτυχιακό ή διδακτορικό πρόγραμμα σπουδών-, και για μη εργαζόμενους φοιτητές. Η δυνατότητα μερικής φοίτησης παρέχεται έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από την ΕΠΣ του ΔΠΜΣ. Η χρονική διάρκεια για το ΔΠΜΣ μερικής φοίτησης καταλαμβάνει διπλάσιο, αντιστοίχως, αριθμό ακαδημαϊκών εξαμήνων. Η ανακατανομή μαθημάτων στα επιπλέον εξάμηνα σπουδών και η τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων στο πρόγραμμα μερικής φοίτησης γίνονται με αποφάσεις της ΕΠΣ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (π.χ. λόγοι στρατιωτικής θητείας, ασθένειας, λοχείας, απουσίας στο εξωτερικό, κλπ) είναι δυνατόν να χορηγείται, κατόπιν σχετικής αιτιολογημένης αίτησης που συνοδεύεται από τα σχετικά δικαιολογητικά, με απόφαση της ΕΠΣ άδεια αναστολής της φοίτησης για χρονικό διάστημα που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες. Ο χρόνος αναστολής φοίτησης του μεταπτυχιακού φοιτητή δεν υπολογίζεται στη συνολική χρονική διάρκεια της φοίτησης. Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο φοιτητής υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του ενεργού φοιτητή. Μετά τη λήξη της αναστολής φοίτησης, ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος να παρακολουθήσει όλα τα μαθήματα, σεμινάρια, πρακτικές ασκήσεις κ.λπ. στα οποία δεν έχει αξιολογηθεί επιτυχώς πριν από την αναστολή φοίτησής του. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής, ο οποίος λαμβάνει αναστολή φοίτησης, όταν επανέλθει στη φοίτησή του εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του ως μεταπτυχιακού φοιτητή.

Ο ανώτατος χρόνος για την περάτωση των σπουδών και την κατάθεση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του ΔΠΜΣ στο πρόγραμμα πλήρους φοίτησης δεν μπορεί να

υπερβεί τα τρία (3) έτη από την εγγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή. Ο ανώτατος χρόνος για την περάτωση των σπουδών και την κατάθεση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του ΔΠΜΣ στο πρόγραμμα μερικής φοίτησης δεν μπορεί να υπερβεί τα πέντε (5) έτη από την εγγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Στην περίπτωση που φοιτητής ευρισκόμενος στο στάδιο εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας δεν ολοκληρώσει για οιονδήποτε λόγο το ΔΠΜΣ και διαγραφεί, δύναται να ζητήσει να επανενταχθεί στο πρόγραμμα με όρους που ορίζονται από την ΕΠΣ και εφόσον δεν έχουν παρέλθει 5 έτη από την ημερομηνία εγγραφής του. Σε αυτήν την περίπτωση, η ΕΠΣ αποφασίζει με πλειοψηφία δύο τρίτων και ο φοιτητής καταβάλλει τέλος ίσο με το ήμισυ του κόστους του εξαμήνου.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τις απογευματινές ώρες σε εργάσιμες ημέρες και μπορεί επίσης να γίνεται και το Σάββατο, για να διευκολύνονται οι εργαζόμενοι μεταπτυχιακοί φοιτητές. Η κατάρτιση του προγράμματος διδασκαλίας καθορίζεται από την ΕΠΣ.

Η έναρξη και λήξη των εξαμήνων καθορίζεται από την ΕΠΣ. Το κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο διαρκεί 13 πλήρεις διδακτικές εβδομάδες. Στο τέλος κάθε εξαμήνου και πριν από την εξεταστική περίοδο, προβλέπεται χρόνος για τυχόν αναπληρώσεις μαθημάτων που θα προκύψουν. Είναι υποχρεωτική η αναπλήρωση μαθήματος σε περίπτωση καλύματος διεξαγωγής του, προκειμένου να συμπληρωθούν οι απαραίτητες ώρες διδασκαλίας. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης κοινοποιούνται στους φοιτητές με κάθε πρόσφορο μέσο.

Η εκπαιδευτική διαδικασία στο ΔΠΜΣ οργανώνεται με τους εξής τρόπους:

- Διά ζώσης εκπαίδευση
- Σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση
- Ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 25% των πιστωτικών μονάδων του ΔΠΜΣ.

Η οργάνωση της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας γίνεται με βάση τις προδιαγραφές που αφορούν τις οικείες μεθόδους και τα οικεία στοιχεία όπως π.χ. σύγχρονη, ασύγχρονη, μεικτό σύστημα, το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, τις τυχόν μεθόδους ψηφιακής αξιολόγησης των φοιτητών και το ψηφιακό υλικό αξιολόγησης, την υλικοτεχνική υποδομή του Πανεπιστημίου Μακεδονίας για την υποστήριξη προγραμμάτων σπουδών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και τις ψηφιακές δεξιότητες του διδακτικού προσωπικού, σύμφωνα με τον Κανονισμό προγραμμάτων μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών για εξ αποστάσεως Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας που προβλέπεται στο άρθρο 4 της υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16.2.2023 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1079), και σύμφωνα με το Παράρτημα του Κανονισμού Λειτουργίας του ΔΠΜΣ.

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να διεξάγεται με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, κατά την κείμενη νομοθεσία, ιδίως στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Σε ανωτέρα βία ή έκτακτες συνθήκες, όπου δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του,

- οργάνωσης μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων, πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα.

5. Διαδικασία επιλογής φοιτητών

Ο μέγιστος αριθμός φοιτητών ανά κύκλο του προγράμματος είναι σαράντα (40).

Η ΕΠΣ του ΔΠΜΣ αποφασίζει για τον αριθμό μεταπτυχιακών φοιτητών που θα γίνουν δεκτοί στο ΔΠΜΣ για το εκάστοτε επόμενο ακαδημαϊκό έτος, ανά ειδικευση, καθώς και για τον ακριβή χρόνο δημοσίευσης σχετικής προκήρυξης των θέσεων αυτών για τους ενδιαφερόμενους υποψηφίους. Ο αριθμός των εισακτέων ανά έτος προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων του ΠΜΣ και την αναλογία φοιτητών-διδασκόντων, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας. Ο κατώτατος αριθμός των εισακτέων προσδιορίζεται με βάση την οικονομική βιωσιμότητα του ΠΜΣ.

Διαδικασία υποβολής αιτήσεων υποψηφίων:

Τουλάχιστον δύο μήνες πριν την έναρξη των μαθημάτων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα των συνεργαζομένων Τμημάτων σχετική προκήρυξη προς τους ενδιαφερόμενους υποψηφίους, που προσδιορίζει:

- Τα απαραίτητα προσόντα υποψηφίων για εισαγωγή στο ΔΠΜΣ
- Την προθεσμία υποβολής δικαιολογητικών
- Το γενικό τρόπο αξιολόγησης υποψηφίων
- Τη διεύθυνση υποβολής δικαιολογητικών
- Οι αιτήσεις των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών υποβάλλονται σε ειδικά έντυπα, που διατίθενται από τη Γραμματεία του ΔΠΜΣ. Στη συνέχεια η Γραμματεία, στην οποία υποβάλλονται οι αιτήσεις από τους υποψηφίους μεταπτυχιακούς φοιτητές, προωθεί στην ΕΠΣ του ΔΠΜΣ το σύνολο των αιτήσεων με το συνοδευτικό υλικό.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά που θα πρέπει να καταθέσουν οι υποψήφιοι είναι:

- Έντυπη αίτηση
- Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα.
- Επίσημο αντίγραφο πτυχίου. ή αντίγραφο πτυχίου ανώτατου ιδρύματος της αλλοδαπής που συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων που τηρεί και επικαιροποιεί ο ΔΟΑΤΑΠ.
- Επικυρωμένο πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας
- Δύο συστατικές επιστολές, κατά προτίμηση από Καθηγητές ή/ και Λέκτορες ΑΕΙ (Τα έντυπα των συστατικών επιστολών παραλαμβάνονται από τη Γραμματεία του ΔΠΜΣ.)
- Πιστοποιητικό άριστης γνώσης της αγγλικής γλώσσας. Η γνώση αυτή θα πιστοποιείται σύμφωνα με τα εκ του άρθρου 10 του π.δ. 85/2022 (ΦΕΚ Α' 232/17.12.2022) οριζόμενα, και ισχύουν αναλογικώς εφαρμοζόμενα.
- Πιστοποιητικό καλής γνώσης μίας επιπλέον ξένης γλώσσας. Η γνώση αυτή θα πιστοποιείται σύμφωνα με τα εκ του άρθρου 10 του π.δ. 85/2022 (ΦΕΚ Α' 232/17.12.2022) οριζόμενα, και ισχύουν αναλογικώς εφαρμοζόμενα.
- Επικυρωμένο αντίγραφο της αστυνομικής ταυτότητας ή του διαβατηρίου.
- Επιστημονικές Δημοσιεύσεις, διακρίσεις, λοιποί τίτλοι σπουδών πλην του πρώτου πτυχίου (εάν υπάρχουν).

Στο ΔΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής και ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, πτυχιούχοι Τμημάτων Α.Σ.Ε.Ι., καθώς και Γ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου. Υποψηφιότητα μπορούν να θέσουν και τελειόφοιτοι φοιτητές, οι οποίοι θα έχουν περατώσει επιτυχώς τις προπτυχιακές τους σπουδές πριν από την έναρξη της δεύτερης φάσης αξιολόγησης των υποψηφίων, και θα πληρούν όλες τις προϋποθέσεις εισαγωγής στο ΔΠΜΣ.

Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων υποψηφίων:

Η ΕΠΣ του ΔΠΜΣ, είναι αρμόδια για την αξιολόγηση των υποψηφίων, οι οποίοι προσκόμισαν εμπρόθεσμα όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Η αξιολόγηση των υποψηφίων γίνεται σε τρεις φάσεις, ως εξής:

Πρώτη Φάση: περιλαμβάνει την αξιολόγηση του φακέλου δικαιολογητικών του υποψηφίου, ως προς τα προσόντα τα οποία περιέχονται σε αυτόν. Ο συντελεστής βαρύτητας που αποδίδεται στο αξιολογηθέν περιεχόμενο του φακέλου είναι 80% και εδράζεται στα εξής:

- Γενικός βαθμός πρώτου πτυχίου: πολλαπλασιαζόμενος με τον συντελεστή τέσσερα (4) με ανώτατο όριο τα τριάντα δύο (32) μόρια (πτυχία με βαθμό από 8 και πάνω λαμβάνουν το σύνολο των 32 μορίων).
- Βαθμολογία στα μαθήματα που είναι σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του ΔΠΜΣ: έως 14 μόρια, η οποία υπολογίζεται με δυο μόρια ανά μάθημα.
- Ύπαρξη δεύτερου πτυχίου ή μεταπτυχιακού τίτλου: δέκα (10) μόρια.
- Ερευνητική δραστηριότητα (συμπεριλαμβανομένης της πτυχιακής εργασίας εφόσον προβλέπεται στον πρώτο κύκλο σπουδών) η οποία αποδεικνύεται με δημοσιεύσεις ή με πιστοποιητικά και βεβαιώσεις για συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα ή συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών: μέχρι δέκα (10) μόρια.
- Ενδεχόμενη συναφή επαγγελματική εμπειρία: μέχρι δέκα (10) μόρια, η οποία υπολογίζεται με ένα μόριο ανά έτος εμπειρίας. Όλοι οι υποψήφιοι με συναφή επαγγελματική εμπειρία δέκα ετών και άνω βαθμολογούνται με δέκα (10) μόρια.
- Αξιολόγηση των συστατικών επιστολών: μέχρι τέσσερα (4) μόρια.

Δεύτερη φάση: περιλαμβάνει συνέντευξη από δύο τουλάχιστον μέλη της ΕΠΣ. Απαραίτητη προϋπόθεση πρόκρισης στη δεύτερη φάση είναι η κατάθεση όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πρωτοτύπων ή αντιγράφων τους σύμφωνα με την υπ' αρ. ΔΙΣΚΠΟ/Φ.15/οικ.8342/1-4-2014 εγκύκλιο του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΑΔΑ: ΒΙΗ0Χ-6ΥΖ). Ο συντελεστής βαρύτητας που αποδίδεται στη δεύτερη φάση είναι 20%.

Τρίτη φάση: διαμορφώνεται η κατάταξη των υποψηφίων και προωθείται στην ΕΠΣ προς επιλογή των φοιτητών σύμφωνα με τον ισχύοντα κανονισμό.

Διαδικασία πρόκρισης και τελικής επιλογής υποψηφίων:

Η ΕΠΣ του ΔΠΜΣ:

- Μετά τη διαπίστωση ότι οι υποψήφιοι πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις της πρώτης φάσης, αξιολογεί και προκρίνει τους υποψηφίους με βάση τα κριτήρια της πρώτης φάσης.
- Προωθεί τον κατάλογο των προκριθέντων στη δεύτερη φάση στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ, που επικοινωνεί με αυτούς για συμμετοχή στη δεύτερη φάση σε συγκεκριμένη ημερομηνία.

Μετά το πέρας και της δεύτερης φάσης, καταρτίζεται κατάλογος κατάταξης των επιτυχόντων υποψηφίων. Σε περίπτωση ισοβαθμίας οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι γίνονται δεκτοί σε ποσοστό έως 10% επί του ανώτατου αριθμού εισακτέων. Σε περίπτωση περισσότερων ισοβαθμισάντων υποψηφίων που ξεπερνούν το ανωτέρω όριο, διενεργείται κλήρωση μεταξύ τους, από την ΕΠΣ. Οι κατάλογοι των επιτυχόντων υπόκεινται στην τελική έγκριση της ΕΠΣ.

Οι υπότροφοι του ΙΚΥ και οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του ΔΠΜΣ, εισάγονται χωρίς εξετάσεις.

Παρέχεται η δυνατότητα στα μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΠΠ, ΕΤΕΠ και του διοικητικού προσωπικού (μόνιμο, ΙΔΑΧ και ΙΔΟΧ) του Παν/μίου Μακεδονίας, να εγγραφούν στο ΔΠΜΣ, μετά από αίτηση τους, ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατά έτος, εφόσον το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και του έργου που επιτελούν στο Ίδρυμα είναι συναφές με το αντικείμενο του ΔΠΜΣ. Σε περίπτωση περισσότερων του ενός υποψηφίων που πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις, διενεργείται κλήρωση μεταξύ τους, από την ΕΠΣ.

Οι πρώτοι από τους επιτυχόντες, οι οποίοι καλύπτουν τον αριθμό των εισακτέων σύμφωνα με την αντίστοιχη προκήρυξη ενημερώνονται από τη Γραμματεία και καλούνται να απαντήσουν εντός 5 ημερών, αν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο ΔΠΜΣ, αποδεχόμενοι τους όρους λειτουργίας του. Η μη απάντηση από επιλεγέντα υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις, η Γραμματεία ενημερώνει τους αμέσως επόμενους στη σειρά αξιολόγησης από τον αντίστοιχο κατάλογο επιτυχόντων.

6. Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΔΠΜΣ έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία.

Οι φοιτητές του ΔΠΜΣ καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ κ.ά.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΔΠΜΣ είναι υποχρεωμένοι:

- Να παρακολουθούν κανονικά και ανελλιπώς τα μαθήματα του ισχύοντος προγράμματος σπουδών, υπογράφοντας στο παρουσιολόγιο.
- Να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για κάθε μάθημα.
- Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.
- Να υποβάλλουν μέχρι την ημερομηνία που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία την έντυπη δήλωση με το μάθημα ή τα μαθήματα επιλογής που επιθυμούν να παρακολουθήσουν κάθε εξάμηνο.
- Να υποβάλλουν στη Γραμματεία, πριν από την αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής τους εργασίας, υπεύθυνη δήλωση ότι σε αυτήν δεν περιέχονται στοιχεία λογοκλοπής.
- Να εκπληρώνουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις στις ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γραμματεία του προγράμματος. Για να επιτραπεί στους φοιτητές η ανάληψη Διπλωματικής Εργασίας θα πρέπει να έχουν τακτοποιηθεί οι οικονομικές τους υποχρεώσεις των δύο πρώτων εξαμήνων.
- Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις της ΕΠΣ καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.
- Οι υπότροφοι φοιτητές είναι επιπλέον υποχρεωμένοι, με απόφαση της ΕΠΣ, να προσφέρουν έργο φροντιστηριακό στα μαθήματα, στα Εργαστήρια και στην Έρευνα για το ΔΠΜΣ..

Η μη τήρηση όλων των παραπάνω, χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία, αποτελεί λόγο διαγραφής του φοιτητή από το πρόγραμμα.

Το επιτρεπτό όριο απουσιών, αδιακρίτως αν πρόκειται για απουσίες δικαιολογημένες ή μη, είναι μέχρι τέσσερεις (4) διαλέξεις ανά μάθημα. Εάν ο μεταπτυχιακός φοιτητής συγκεντρώνει πέντε (5) απουσίες ή περισσότερες, θα πρέπει να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα με καταβολή των αντίστοιχων διδάκτρων. Στην περίπτωση αυτή υπόκειται εκ νέου στη διαδικασία αξιολόγησης. Αν και για δεύτερη φορά συγκεντρώσει πέντε (5) απουσίες ή αποτύχει στην εξέταση (και την επαναληπτική εξέταση) του μαθήματος, διαγράφεται από το πρόγραμμα. Εάν ο μεταπτυχιακός φοιτητής συγκεντρώνει πέντε (5) ή περισσότερες απουσίες σε τρία ή περισσότερα μαθήματα ανά εξάμηνο, διαγράφεται από το πρόγραμμα.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής που θα συλληφθεί να αντιγράφει σε εργασίες ή εξετάσεις για πρώτη φορά, θα αποκλείεται από την εξέταση του αντίστοιχου μαθήματος, θα βαθμολογείται με Α και θα υποχρεώνεται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα την επόμενη περίοδο με τις ανάλογες πρόσθετες οικονομικές υποχρεώσεις. Η δεύτερη φορά που θα συλληφθεί να αντιγράφει στη διάρκεια των σπουδών του επιφέρει την οριστική διαγραφή του φοιτητή από το πρόγραμμα. Σε περιπτώσεις λογοκλοπής ή παράλειψης αναφοράς (όπως ορίζονται στο άρθρο 14 του Κανονισμού Λειτουργία του ΔΠΜΣ) στη μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, η ελάχιστη κύρωση, μετά από απόφαση της ΕΠΣ, είναι η υποχρέωση του φοιτητή να επιλέξει άλλον επιβλέποντα καθηγητή με διαφορετικό θέμα Διπλωματικής και να επαναλάβει το τρίτο εξάμηνο με τις ανάλογες πρόσθετες οικονομικές υποχρεώσεις, ενώ μέγιστη κύρωση μπορεί να είναι η οριστική διαγραφή του από το Πρόγραμμα. Αν έχει αποφοιτήσει, γίνεται ανάκληση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος και προώθηση του θέματος από την ΕΠΣ στο Δικαστικό Γραφείο του Πανεπιστημίου για τη διενέργεια των σχετικών νομικών διαδικασιών.

Οι λόγοι διαγραφής μεταπτυχιακών φοιτητών από το Πρόγραμμα είναι οι εξής:

- Αποτυχία ολοκλήρωσης των μαθημάτων όπως αυτά περιγράφονται στο Πρόγραμμα Σπουδών και με τους περιορισμούς που περιγράφονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του ΔΠΜΣ.
- Αποτυχία ολοκλήρωσης του συνόλου των ακαδημαϊκών υποχρεώσεων εντός του ανώτατου προβλεπόμενου χρονικού ορίου.
- Μη καταβολή διδάκτρων στις οριζόμενες προθεσμίες
- Παράβαση των κειμένων διατάξεων όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτώματων από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα.
- Υποβολή αίτησης διαγραφής από τους ίδιους τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Οι φοιτητές/τριες δύνανται να υποβάλλουν παράπονα ή/και ενστάσεις, είτε ατομικά, είτε ως επιμέρους ομάδα του συνόλου τους, είτε συνολικά, για θέματα που άπτονται των παρεχόμενων εκπαιδευτικών και διοικητικών υπηρεσιών, όπως θέματα που αφορούν σε διδασκαλία, έρευνα, χρήση υπηρεσιών πληροφορικής και επικοινωνίας, προστασία προσωπικών δεδομένων, εργασιακή συμπεριφορά, ισότητα και καταπολέμηση των διακρίσεων, υπηρεσίες υποστήριξης σπουδών (φοιτητική μέριμνα, βιβλιοθήκη, τεχνική υπηρεσία, κ.ά.). Για την υποβολή παραπόνων υπάρχει ηλεκτρονική φόρμα στον ιστότοπο του ΔΠΜΣ όπου ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί να υποβάλει επώνυμα το παράπονό του/ης και στη συνέχεια, η Επιτροπή Διαχείρισης Παραπόνων και Ενστάσεων των φοιτητών/τριών θα επιλαμβάνεται του θέματος, επικοινωνώντας με τον/την φοιτητή/τρια. Στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ θα τηρείται αρχείο παραπόνων που υποβλήθηκαν και αντιμετώπισής τους από την Επιτροπή.

7. Διαδικασία εξέτασης μαθημάτων

Οι εξετάσεις στα μαθήματα κάθε εξαμήνου πραγματοποιούνται κατά την 15η και 16η εβδομάδα.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών για κάθε μάθημα είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του διδάσκοντος, γίνεται σε πλήρη ανεξαρτησία από τα άλλα μαθήματα και αποτελεί παράγωγο της αντικειμενικής εκτίμησης της απόδοσης του φοιτητή στο συγκεκριμένο μάθημα, με συνδυασμό εργασιών ή/και εξετάσεων προόδου και τελικής εξέτασης (γραπτής ή/και προφορικής) καθώς και της όλης απόδοσης της συμμετοχής του φοιτητή στην εκπαιδευτική διαδικασία, ιδίως από παρουσίαση εργασιών για ειδικά θέματα που αποσκοπούν στην εμπέδωση των γνώσεων και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας και της επιστημονικής σκέψης του φοιτητή. Ο τρόπος αξιολόγησης προσδιορίζεται από τον διδάσκοντα κατά την έναρξη των παραδόσεων. Τα κριτήρια αξιολόγησης πρέπει να είναι σαφώς προσδιορισμένα. Ο τρόπος εξέτασης και βαθμολογίας των φοιτητών διασφαλίζει το αδιάβλητο, την αντικειμενικότητα, τη διαφάνεια και τη συνέπεια. Στην περίπτωση που οι διδάσκοντες χρησιμοποιούν άλλες μορφές αξιολόγησης, εκτός ή πέρα από την τελική εξέταση, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η δυνατότητα ίσης πρόσβασης όλων των ενδιαφερομένων φοιτητών στα απαραίτητα μέσα. Για τους φοιτητές με αναπηρία και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δύνανται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης κατά την κρίση του διδάσκοντος, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών οδηγιών της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία. Στις περιπτώσεις ασθένειας ή

ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο διδάσκων να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο ίδιος πρόσφορο, τον φοιτητή (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση). Η αξιολόγηση των φοιτητών των προγραμμάτων σπουδών δεύτερου κύκλου που γίνεται με μεθόδους εξ αποστάσεως εξέτασης πρέπει να διασφαλίζει το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

Η αξιολόγηση των επιδόσεων των φοιτητών γίνεται, από το 5 έως το 10 με δυνατότητα βαθμολόγησης: 5, 5.5, 6, 6.5, 7, 7.5, 8, 8.5, 9, 9.5, 10, ΕΛΛ (Ελλιπώς), και Α (Αποτυχία, Επανάληψη).

α) Βαθμός ΕΛΛ (Ελλιπώς) δίδεται από το διδάσκοντα στην περίπτωση που ο φοιτητής, εξαιτίας σοβαρού λόγου, δεν έχει ολοκληρώσει οποιαδήποτε υποχρέωση που υπάγεται στις διαδικασίες αξιολόγησης του μαθήματος (π.χ. μη προσέλευση σε εξέταση ή η μη εμπρόθεσμη παράδοση υποχρεωτικής εργασίας για λόγους υγείας).

Ο βαθμός ΕΛΛ μπορεί να αντικατασταθεί με βαθμό επιτυχίας εφόσον ο φοιτητής εκπληρώσει εντός τριών εβδομάδων από την ανακοίνωση της βαθμολογίας για το χειμερινό εξάμηνο και εντός του μηνός Σεπτεμβρίου για το εαρινό εξάμηνο όλες τις εκκρεμείς υποχρεώσεις του σχετικά με το μάθημα και γνωστοποιείται στη Γραμματεία με σχετικό έγγραφο του διδάσκοντα. Αν αυτό δεν συμβεί μέσα στην παραπάνω προθεσμία, ο φοιτητής υποχρεούται να επαναλάβει το μάθημα.

β) Βαθμός Α (Αποτυχία, Επανάληψη) αντιστοιχεί σε βαθμό κάτω από πέντε (5) ή στην περίπτωση που ο φοιτητής δεν παρουσιαστεί αδικαιολόγητα στις τελικές εξετάσεις. Η επαναληπτική εξεταστική ορίζεται για το χειμερινό εξάμηνο σε διάστημα τριών εβδομάδων από την ανακοίνωση της βαθμολογίας όλων των μαθημάτων του εξαμήνου και για το εαρινό εξάμηνο εντός του μηνός Σεπτεμβρίου, σε όλη την ύλη του μαθήματος. Τα αποτελέσματα των επαναληπτικών εξετάσεων πρέπει να αποσταλούν στη Γραμματεία μέσα σε μία (1) εβδομάδα από τη διενέργειά τους. Εφ' όσον και μετά την επαναληπτική εξέταση ο βαθμός στο συγκεκριμένο μάθημα παραμένει Α, ο μεταπτυχιακός φοιτητής καλείται να επαναλάβει το μάθημα πληρώνοντας εκ νέου τα σχετικά δίδακτρα. Σε περίπτωση επανάληψης του μαθήματος, ο βαθμός Α της πρώτης προσπάθειας διαγράφεται και η αξιολόγηση του φοιτητή ακολουθεί τους κανόνες που διαμορφώνει ο εκάστοτε διδάσκων του μαθήματος κατά τη νέα περίοδο διδασκαλίας του. Ο φοιτητής έχει εκ νέου δικαίωμα σε επαναληπτική εξέταση, αλλά σε περίπτωση νέας αποτυχίας και μετά την επαναληπτική εξέταση διαγράφεται από το πρόγραμμα με απόφαση της ΕΠΣ, ανεξαρτήτως αριθμού αποτυχιών σε άλλα μαθήματα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, και μετά από σύμφωνη γνώμη της ΕΠΣ και του διδάσκοντα Καθηγητή, είναι δυνατή η εκπόνηση εργασίας σε θέμα που θα προτείνει ο διδάσκοντας, αντί της εκ νέου παρακολούθησης του μαθήματος.

Προκειμένου να συνεχίσει τις σπουδές του στο Β' εξάμηνο, ο φοιτητής θα πρέπει μετά και τις επαναληπτικές εξετάσεις του Α' εξαμήνου να έχει επιτύχει σε τουλάχιστον τρία μαθήματα. Σε περίπτωση που ο φοιτητής δεν εξασφαλίζει τα ανωτέρω αποκλείεται από το Πρόγραμμα. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΔΠΜΣ που θεωρούν ότι αδικήθηκαν στη βαθμολόγησή τους σε συγκεκριμένο μάθημα, έπειτα από δύο συνεχείς αποτυχίες, έχουν το δικαίωμα να απευθύνονται σε Τριμελή Επιτροπή που αποτελείται από μέλη ΔΕΠ ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου, η οποία θα ορίζεται από την ΕΠΣ ειδικά για τη συγκεκριμένη περίπτωση. Η Τριμελής Επιτροπή θα εξετάζει το θέμα και θα εισηγείται στην ΕΠΣ, η οποία θα λαμβάνει και την τελική απόφαση, την αποβολή τους από το ΔΠΜΣ ή την επανεξέτασή τους. Από την Τριμελή Επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης.

Προκειμένου να του επιτραπεί να συνεχίσει στην εκπόνηση διπλωματικής εργασίας, ο φοιτητής θα πρέπει να έχει εξετασθεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα που απαιτούνται για μια από τις ειδικεύσεις του ΔΠΜΣ. Η κρίση και η βαθμολόγηση της διπλωματικής εργασίας γίνεται από τριμελή εξεταστική επιτροπή που ορίζεται από την ΕΠΣ, με την ίδια παραπάνω κλίμακα.

Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων το αργότερο μέσα σε διάστημα τεσσάρων εβδομάδων από την ημέρα εξέτασης.

Αν ένα μάθημα διδάσκεται από δύο ή περισσότερους διδάσκοντες, ο τρόπος βαθμολόγησης καθορίζεται με συμφωνία μεταξύ τους.

Για τον υπολογισμό του βαθμού του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS).

Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος.

Για τον υπολογισμό του βαθμού του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου. Η κλίμακα κατανομής των βαθμών για τον χαρακτηρισμό του τίτλου σπουδών είναι: ΑΡΙΣΤΑ : 8,50 έως 10,00, ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ : 6,50 έως 8,49, ΚΑΛΩΣ 5 έως 6,49.

8. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Κατά τη διάρκεια του Β΄ Εξαμήνου, ο μεταπτυχιακός φοιτητής πρέπει να ετοιμάσει προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας για την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας και να επιλέξει επιβλέποντα καθηγητή, με τη σύμφωνη γνώμη του τελευταίου. Στο περίγραμμα έρευνας του μεταπτυχιακού φοιτητή πρέπει να προσδιορίζεται το θέμα που θα αναλυθεί, η μεθοδολογία της επιστημονικής του προσέγγισης καθώς και μια ενδεικτική βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Η αποδοχή της ερευνητικής πρότασης του μεταπτυχιακού φοιτητή από τον επιβλέποντα γίνεται με κριτήρια τη συνάφεια του θέματος με το αντικείμενο και την αποστολή του ΔΠΜΣ, την προσδοκώμενη επιστημονική συμβολή και τα διαφαινόμενα στοιχεία πρωτοτυπίας ως προς την προσέγγιση του υπό διερεύνηση ειδικότερου αντικειμένου. Η αποδοχή αυτή της ερευνητικής πρότασης επικυρώνεται με απόφαση της ΕΠΣ του ΔΠΜΣ, με την οποία ορίζεται και η τριμελής εξεταστική επιτροπή, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων, και τα δύο άλλα μέλη πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας.

Το θέμα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο μεταπτυχιακών μελετών που τηρείται στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ. Στον κατάλογο αυτόν περιλαμβάνονται απαραίτητως τα ονοματεπώνυμα του υποψηφίου και του επιβλέποντος, η ημερομηνία έγκρισης του θέματος από την ΕΠΣ και η ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας, είτε με αποδοχή είτε με απόρριψη.

Ανάλογα με την εξέλιξη της εκπόνησης της διπλωματικής του εργασίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής ενημερώνει τον επιβλέποντα καθηγητή, ο οποίος παρακολουθεί αν τηρούνται οι στόχοι και οι προδιαγραφές της έρευνας.

Όταν περατωθεί η σύνταξη της διπλωματικής εργασίας, αυτή υποβάλλεται σε τρία (3) αντίτυπα, στον επιβλέποντα και τους εξεταστές με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος καθηγητή ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρουσιάζει τα κύρια σημεία της διπλωματικής του εργασίας με τα συμπεράσματά της. Οι παρουσιάσεις των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών γίνονται υποχρεωτικά στο τέλος του Γ' εξαμήνου για το σύνολο των μεταπτυχιακών φοιτητών, εκτός εάν έχει χορηγηθεί παράταση. Η πρόσκληση και ανακοίνωση για τη δημόσια παρουσίαση των διπλωματικών εργασιών απευθύνεται από τον Διευθυντή του ΔΠΜΣ, ύστερα από συνεννόηση με τον επιβλέποντα καθηγητή, ο οποίος συντονίζει και προεδρεύει στη διαδικασία αυτή. Η έκταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής κυμαίνεται από 15.000 έως 25.000 λέξεις.

Για να γίνει αποδεκτή από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή μια μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, πρέπει να ανταποκρίνεται στις παρακάτω απαιτήσεις:

- α) Το θέμα και το περιεχόμενο της εργασίας να είναι συναφές με το αντικείμενο του ΔΠΜΣ.
- β) Η πραγμάτευση του θέματος, χωρίς κατ' ανάγκη να έχει παντελώς νέα στοιχεία, να γίνεται με τέτοιο τρόπο προσέγγισης των πηγών και της βιβλιογραφίας, ώστε να παρουσιάζεται η προσωπική ερευνητική προσπάθεια και επίδοση του υποψηφίου.

Πριν την επίσημη υποστήριξη της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ενώπιον της Τριμελούς Επιτροπής, έχει προηγηθεί ο έλεγχος της, σε λογισμικό ανίχνευσης ομοιοτήτων ακαδημαϊκών εργασιών έτσι ώστε να διασφαλίζεται το πρωτότυπο περιεχόμενο τους. Με τον έλεγχο αυτόν προκύπτει μια Αναφορά Ομοιότητας (Similarity Report), στην οποία αναφέρεται το ποσοστό ταύτισης/ομοιότητας της συγκεκριμένης εργασίας με το περιεχόμενο των πηγών από τη βάση δεδομένων του λογισμικού. Η αξιολόγηση της «Αναφοράς Ομοιότητας» (Similarity Report) γίνεται από τον επόπτη/επιβλέποντα της διπλωματικής εργασίας και στη συνέχεια κατατίθεται μαζί με το κυρίως σώμα της διπλωματικής εργασίας στην Τριμελή Επιτροπή.

Εντός 15 ημερών από την παρουσίαση της διπλωματικής, η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή αποφαινεται για την αποδοχή ή μη και για τη βαθμολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, με κλίμακα βαθμολογίας από μηδέν (0) έως δέκα (10), με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το πέντε (5), και υποβάλλει την αξιολόγηση και τη βαθμολογία της διπλωματικής εργασίας στη Γραμματεία, για έγκριση από την ΕΠΣ του ΔΠΜΣ. Ο βαθμός της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας εξάγεται από το μέσο όρο της βαθμολόγησής της από τα τρία μέλη της εξεταστικής επιτροπής. Για την έγκριση απαιτείται η σύμφωνη γνώμη τουλάχιστον της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής.

Με απόφαση της ΕΠΣ είναι δυνατό να παρατείνεται έως ενάμιση (1,5) έτος ο χρόνος σύνταξης και κατάθεσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, ο φοιτητής διαγράφεται και ο κύκλος σπουδών θεωρείται ότι δεν ολοκληρώθηκε.

Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του

φοιτητή, παρά μόνο με απόφαση της ΕΠΣ μετά από εισήγηση του επιβλέποντα καθηγητή. Η αλλαγή θέματος μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση λόγο για παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης της εργασίας.

Σε περίπτωση απόρριψης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, καθορίζεται από τη ΣΕ του ΔΠΜΣ νέα ημερομηνία αξιολόγησης, τουλάχιστον τρεις (3) μήνες μετά την πρώτη κρίση. Σε περίπτωση δεύτερης απόρριψης ο υποψήφιος διαγράφεται από το ΔΠΜΣ.

Η εγκεκριμένη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, μετά το πέρας των ενδεχομένων διορθώσεων που προτείνει η Τριμελής Επιτροπή, κατατίθεται στη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (ΒΚΠ) ένα (1) αντίγραφο σε ηλεκτρονική μορφή, και αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο της οικείας Σχολής. Η Γραμματεία του Τμήματος δεν ολοκληρώνει τα στάδια της απόδοσης του αντίστοιχου ακαδημαϊκού τίτλου, αν προηγουμένως δεν λαμβάνει από τους υποψηφίους βεβαίωση κατάθεσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας από τη ΒΚΠ του ιδρύματος. Με ευθύνη της ΒΚΠ του ΠΑΜΑΚ οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες του ΔΠΜΣ δημοσιεύονται στο ιδρυματικό αποθετήριο του Πανεπιστημίου. Οι διπλωματικές μεταπτυχιακές εργασίες δημοσιεύονται στο διαδίκτυο ως κείμενα ελεύθερης πρόσβασης με τη σχετική αδειοδότηση από τον συντάκτη τους.

9. Πρακτική Άσκηση

Η πρακτική άσκηση στο πλαίσιο του ΔΠΜΣ αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του προγράμματος σπουδών, εντάσσεται και υλοποιείται κατά το Γ' εξάμηνο σπουδών, και ισοδυναμεί με μάθημα, για το οποίο δεν καταχωρείται βαθμός παρά μόνο ο χαρακτηρισμός «επιτυχής»/«ανεπιτυχής» και πιστώνονται 10 Πιστωτικές Μονάδες ECTS.

Η πρακτική άσκηση καταχωρείται στο Συμπλήρωμα Διπλώματος (Diploma Supplement) με 10 Πιστωτικές Μονάδες ECTS.

Η διάρκεια της πρακτικής άσκησης είναι τέσσερις (4) μήνες. Το χρονικό αυτό διάστημα μπορεί να μεταβάλλεται με απόφαση της ΕΠΣ του ΔΠΜΣ, λαμβανομένου υπόψιν του όρου ότι πρέπει να είναι τέτοιο που να τελεί σε αντιστοιχία με τις απονεμόμενες Πιστωτικές Μονάδες (ECTS).

Οι λεπτομέρειες για την λειτουργία της Πρακτικής Άσκησης (Διαδικασία ένταξης των φοιτητών - Υποχρεώσεις ασκουμένων φοιτητών - Συμμετοχή φορέων - Υποχρεώσεις φορέων απασχόλησης - Συμμετοχή και Υποχρεώσεις μελών ΔΕΠ) αποτυπώνονται στο Οδηγό Πρακτικής Άσκησης που έχουν εκπονήσει τα Τμήματα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών της Σχολής Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και Οικονομικών Επιστημών της Σχολής Οικονομικών και Περιφερειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, που εφαρμόζονται ανάλογα για το ΔΠΜΣ.

10. Πρόγραμμα σπουδών και μαθησιακά αποτελέσματα

Το πρόγραμμα μαθημάτων του ΔΠΜΣ και η έναρξή τους για κάθε ακαδημαϊκό έτος ανακοινώνονται από τη Γραμματεία του ΔΠΜΣ.

Κάθε εξαμηνιαίο υποχρεωτικό μάθημα ισοδυναμεί με επτάμιση (7,5) πιστωτικές μονάδες ECTS. Η διπλωματική εργασία ισοδυναμεί με είκοσι (20) πιστωτικές μονάδες ECTS και η πρακτική άσκηση με δέκα (10) πιστωτικές μονάδες ECTS. Το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης απονέμεται μετά τη συμπλήρωση ενενήντα (90) πιστωτικών μονάδων ECTS. Η βαθμολογία της Διπλωματικής εργασίας υπολογίζεται στον τελικό βαθμό του Διπλώματος Ειδίκευσης με συντελεστή βαρύτητας τέσσερα (4). Η βαθμολογία για το κάθε μάθημα του Προγράμματος Σπουδών έχει μοναδιαίο συντελεστή βαρύτητας στον τελικό βαθμό.

Α' Εξάμηνο

(κοινό για όλους τους/τις φοιτητές/τριες – όλα τα μαθήματα είναι υποχρεωτικά)

Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες ECTS	Προσδοκώμενα Μαθησιακά αποτελέσματα
SST001 Διοίκηση Θαλάσσιων Μεταφορών και Ναυτιλιακών Υπηρεσιών Καθηγητής Χρ, Νίκας Επικ. Καθηγητής Ελ. Φιλιπτιάδης	7,5	Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/τής θα είναι σε θέση να: <ul style="list-style-type: none"> • κατανοούν τη θεωρία και την πρακτική διαχείρισης στις ναυτιλιακές εταιρείες. • αντιλαμβάνονται τη σχέση μεταξύ παγκοσμιοποίησης, εμπορίου και υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών. • προσεγγίζουν κριτικά την αξιολόγηση των πρακτικών διαχείρισης των ναυτιλιακών εταιρειών. • αποκτήσουν ένα μεγάλο όγκο γνώσεων που θα επιτρέψουν τη διερεύνηση της στρατηγικής και των καθημερινών ζητημάτων που αφορούν τις ναυτιλιακές εταιρείες. • αποκτήσουν χρήσιμες εμπειρίες και να αναπτύξουν δεξιότητες στη χρήση μεθόδων και εργαλείων όπως η ανάλυση SWOT και το Επιχειρηματικό Σχέδιο. • εφαρμόζουν πρακτικές δεξιότητες στην προετοιμασία παρουσιάσεων και συμμετοχή στα σεμινάρια.
SST002 Οικονομική Ναυτιλίας και Θαλασσιών Μεταφορών Επικ. Καθηγήτρια Αν. Λίτινα Επικ. Καθηγήτρια Μ. Αλιπράντη	7,5	Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/τής θα είναι σε θέση να: <ul style="list-style-type: none"> • Κατανοήσουν και να εξηγούν τις βασικές έννοιες των οικονομικών της ναυτιλίας. • Χρησιμοποιήσουν κατάλληλα διαγράμματα και παραδείγματα για να εξηγήσουν πώς προκύπτει η ζήτηση και προσφορά για τη ναυτιλία. • Αναγνωρίζουν και να εξηγούν επαρκώς τους παράγοντες που

		<p>επηρεάζουν το κόστος της ναυτιλίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανοούν και να εξηγούν τον μηχανισμό συμφωνά με τον οποίο καθορίζεται η τιμή στην ναυτιλιακή αγορά, καθώς και τις εναλλακτικές μορφές αγορών που μπορεί να προκύψουν στη ναυτιλία. • Αναλύσουν και να εξηγήσουν, χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα οικονομικά μοντέλα, τα πρότυπα του διεθνούς και ναυτιλιακού εμπορίου. • Κατέχουν πρακτικές δεξιότητες για την συγγραφή ατομικής εργασίας και την παρουσίαση αυτής.
<p>SST003 Θαλάσσια Πολιτική, Διακυβέρνηση και Ρύθμιση Καθηγητής Δημ. Σκιαδάς</p>	7,5	<p>Τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εκμάθηση των απαραίτητων βασικών εννοιών της Θαλάσσιας Πολιτικής και Διακυβέρνησης και των σχετικών ρυθμίσεων ώστε να υπάρχει άνεση στην κατανόηση τους και την ενασχόληση με αυτές. • Κατανόηση του τρόπου διαμόρφωσης και εφαρμογής της Θαλάσσιας Πολιτικής, ως απόρροια της διάδρασης των δρώντων στο χώρο της Ναυτιλίας, ώστε να υπάρχει σαφής αίσθηση των πολυδιάστατων επιπτώσεων που έχουν οι παρεμβάσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο της εν λόγω πολιτικής. • Εξοικείωση με νέες πτυχές που αναπτύσσονται στο χώρο της Θαλάσσιας Πολιτικής και της Ναυτιλίας με έμφαση στις δράσεις που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, την στάση προς την κοινωνία και την διακυβέρνηση των εμπλεκόμενων φορέων (ESG). • Αντίληψη των φαινομένων απάτης και διαφθοράς που καταγράφονται στο στάδιο διαμόρφωσης και εφαρμογής της Θαλάσσιας Πολιτικής, τόσο στο ειδικό πεδίο της Ναυτιλίας όσο και σε συναφή πεδία που άπτονται της ναυτιλιακής δραστηριότητας. • Ενθάρρυνση περαιτέρω μελέτης και εμβάθυνσης σε θέματα Θαλάσσιας Πολιτικής, Διακυβέρνησης και Ρύθμισης. • Απόκτηση κινήτρου για επαγγελματική ενασχόληση με δραστηριότητες στο πεδίο της Θαλάσσιας Πολιτικής και της Ναυτιλίας.
<p>SST004 Διεθνείς Σχέσεις και Πολιτικές στη Ναυτιλία και τις Θαλάσσιες Μεταφορές Καθηγητής Σπ. Λίτσας</p>	7,5	<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/τής θα είναι σε θέση να Κατανοήσει τις διεθνείς προεκτάσεις, εμπειρικές και θεωρητικές, στη ναυτική θεωρία</p>

Β' Εξάμηνο
(από 2 υποχρεωτικά μαθήματα και από δυο μαθήματα ελεύθερης επιλογής σε κάθε κατεύθυνση ειδίκευσης)

Ειδίκευση: Οικονομική Ναυτιλίας και Θαλάσσιων Μεταφορών		
Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες ECTS	Προσδοκώμενα Μαθησιακά αποτελέσματα
SST101 Ναυτιλιακές Επενδύσεις Καθηγητής Αντ. Καρφάκης Καθηγήτρια Αικ. Κύρτσου	7,5	Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/τής θα είναι σε θέση να: <ul style="list-style-type: none"> • Κατανοεί τους βασικούς προσδιοριστικούς παράγοντες των ναυτιλιακών αγορών. • Κατανοεί και αναλύει τον ναυτιλιακό κίνδυνο. • Προσδιορίζει τις πηγές του ναυτιλιακού κινδύνου. • Αξιολογεί την αποδοτικότητα της εταιρείας. • Μοντελοποιεί τον κίνδυνο των τιμών ναύλων. • Κατανοεί τις δυνατότητες χρηματοδότησης των ναυτιλιακών εταιρειών.
SST102 Ποσοτικές Μέθοδοι στη Ναυτιλία και την Οικονομική των Θαλασσιών Μεταφορών Καθηγητής Θ. Παναγιωτίδης Καθηγητής Θ. Παντελίδης	7,5	Το μάθημα καλύπτει βασικές έννοιες, εργαλεία και μεθόδους στατιστικής και οικονομετρίας. Τα κύρια θέματα περιλαμβάνουν: περιγραφική στατιστική, απλή και πολλαπλή ανάλυση παλινδρόμησης, ανάλυση χρονοσειρών, μεθόδους πρόβλεψης και ανάλυση δεδομένων με SPSS. Το μάθημα δίνει έμφαση στο πώς αυτά τα αναλυτικά εργαλεία μπορούν να εφαρμοστούν σε οικονομικά και χρηματοοικονομικά δεδομένα που σχετίζονται με τη βιομηχανία των μεταφορών και της ναυτιλίας.
Ειδίκευση: Διεθνής Πολιτική Ναυτιλίας και Θαλασσιών Μεταφορών		
Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες ECTS	Προσδοκώμενα Μαθησιακά αποτελέσματα
		Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αυτού οι φοιτητές θα γνωρίζουν: <ul style="list-style-type: none"> • Τα υποκείμενα και τις πηγές του Δικαίου της Θάλασσας και του Ναυτικού Δικαίου. • Τον τρόπο λειτουργίας των διεθνών οργανισμών (θεσμική και δικαϊκή διάσταση) • Τη συνομολόγηση διεθνών συμβάσεων που ρυθμίζουν τις διεθνείς σχέσεις των κρατών. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/τής θα είναι σε θέση να: <ul style="list-style-type: none"> • Αντιλαμβάνονται τη σχέση μεταξύ των κρατών και των

<p style="text-align: center;">SST201 Δίκαιο Θάλασσας – Ναυτικό Δίκαιο Αναπλ. Καθηγήτρια Κ. Χαϊνογλου Εξωτ. Συνεργάτης κ. Δ. Κιλτίδου</p>	<p>7,5</p>	<p>διεθνών οργανισμών.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναλύουν με κριτική θεώρηση τις διεθνοπολιτικές προκλήσεις και την σημασία τους για τα κράτη • Αναλύουν με κριτική θεώρηση τις εξελίξεις στο δίκαιο της θάλασσας και ναυτικού δικαίου και την σημασία τους για τα κράτη • Να αξιοποιήσουν τις γνώσεις (και τις εμπειρίες μέσω της επαφής τους με προσκεκλημένους ομιλητές στο πλαίσιο του μαθήματος) ώστε να αναπτύξουν την κατανόηση των προσπαθειών των κρατών να διαμορφώσουν το σύγχρονο Δίκαιο της Θάλασσας και το Ναυτικό Δίκαιο • Να αποκτήσουν τις αναγκαίες ικανότητες προκειμένου να κατανοούν τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων του ανθρώπου (για παράδειγμα ως προς την ισότητα των φύλων, τη βία εις βάρος των γυναικών, human trafficking, κα) και να αντιλαμβάνονται την διαθεσιμότητα διεθνών μηχανισμών για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην θάλασσα. • Να κατανοούν αποδεδειγμένα με εφαρμογή στην πράξη τους κανόνες του Δικαίου της Θάλασσας/Ναυτικού Δικαίου και τις λειτουργίες των Διεθνών Οργανισμών. • Δημιουργήσουν μια δεξαμενή γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων ώστε να προβαίνουν σε ερμηνευτική ανάλυση των κανόνων του Δικαίου της Θάλασσας και του Ναυτικού Δικαίου (με αναφορά σε ζητήματα της διεθνούς επικαιρότητας) και να προσφέρουν λύσεις σε τέτοια ζητήματα. • Εφαρμόζουν πρακτικές δεξιοτήτων στην προετοιμασία παρουσιάσεων και συμμετοχή στα σεμινάρια. • Χρησιμοποιούν διάφορα μεθοδολογικά εργαλεία στις αναλύσεις τους. • Να αποκτήσουν εξοικείωση με τον τρόπο λειτουργίας των Διεθνών Οργανισμών προκειμένου να συμμετέχουν σε φοιτητικά συνέδρια-μοντέλα προσομοίωσης της λειτουργίας διαφόρων Διεθνών Οργανισμών. • Να μπορούν να αναζητήσουν ευκαιρίες για επαγγελματική και ακαδημαϊκή εξέλιξη στον χώρο των Διεθνών Οργανισμών, της ναυτιλίας, κτλ.
<p style="text-align: center;">SST202 Διαχείριση Κρίσεων, Διαπραγματεύσεις και Ασφάλεια Αναπλ. Καθηγήτρια Φ. Μπέλλου</p>	<p>7,5</p>	<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/τής θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • κατανοούν τη θεωρία και την πρακτική στη διαδικασία λήψης

		<p>απόφασης .</p> <ul style="list-style-type: none"> • αξιολογούν τις διαφορετικές συγκυρίες και συνθήκες για την καταλληλότητα της λήψης απόφασης είτε σε κυβερνητικό είτε σε επιχειρηματικό περιβάλλον. • κατανοούν την ανάγκη διαχείρισης ζητημάτων κρίσεων, συγκρούσεων σε διαφορετικά περιβάλλοντα αξιοποιώντας εργαλεία και διεθνείς πρακτικές • αποκτήσουν ένα μεγάλο όγκο γνώσεων σε ζητήματα διαχείρισης κρίσεων και διαπραγματεύσεων επιτρέποντας έτσι τη βέλτιστη προσέγγιση βάσει διεθνών υποδειγμάτων • αποκτήσουν διαπραγματευτικές δεξιότητες στις διεθνείς διαπραγματεύσεις και την επίλυση συγκρούσεων • αποκτήσουν τεχνογνωσία στον τρόπο με τον οποίο πτυχές της διεθνούς ασφάλειας επηρεάζουν τη λήψη επιχειρηματικών ή κυβερνητικών αποφάσεων. • αποκτήσουν την εμπειρία παρουσίασης ζητημάτων ασφάλειας και διαπραγματεύσεων μέσα στην τάξη και σε ευρύτερα ακροατήρια.
<p>Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (επιπλέον των ακολούθων μαθημάτων επιλογής, ένα από τα υποχρεωτικά μαθήματα κάθε μιας κατεύθυνσης ειδίκευσης μπορεί να επιλεγεί ως μάθημα επιλογής στο πλαίσιο της άλλης κατεύθυνσης ειδίκευσης)</p>		
Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες ECTS	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>SST005 Παγκόσμια Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Εξωτερικός Συνεργάτης)</p>	7,5	<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιάζουν, προγραμματίζουν και εκτελούν τις κύριες και υποστηρικτικές λειτουργίες της Διαχείρισης Εφοδιαστικής Αλυσίδας • επιλέγουν και εφαρμόζουν τα κατάλληλα εργαλεία, μεθόδους και τεχνικές για την υποστήριξη αποφάσεων σε θέματα βέλτιστου σχεδιασμού και λειτουργίας της εφοδιαστικής αλυσίδας (π.χ. σχεδιασμός δικτύου, χωροθέτηση εγκαταστάσεων, πρόβλεψη ζήτησης, διαχείριση αποθεμάτων, δρομολόγηση οχημάτων) • επιλέγουν και εφαρμόζουν νέες τεχνολογίες, πληροφοριακά συστήματα και καινοτόμες πρακτικές στη λειτουργία της ΔΕΑ (π.χ. Supply Chain 4.0, Warehouse 4.0, Transport 4.0), με έμφαση στην οργάνωση και λειτουργία αποθηκευτικών χώρων, τη διαχείριση του στόλου των οχημάτων διανομής, καθώς και καινοτόμα μοντέλα πολυκαναλικής διανομής

<p style="text-align: center;">SST006 Οικονομική και Πολιτική Λιμένων Αναπλ. Καθηγητής Γ. Βαγγέλας (ΕΚΠΑ) Εξωτ. Συνεργάτης Θ. Στυλιάδης</p>	<p>7,5</p>	<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/τής θα είναι σε θέση να κατανοεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τις υφιστάμενες οργανωτικές δομές στη λιμενική βιομηχανία και τις οικονομικές παραμέτρους που διαμορφώνουν αυτές τις δομές. • Το μεταβαλλόμενο περιβάλλον όπου δραστηριοποιείται η λιμενική βιομηχανία καθώς και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι σύγχρονοι λιμένες • Τα χαρακτηριστικά των διαφόρων μορφών λιμενικού ανταγωνισμού, τις επιπτώσεις των διοικητικών πρακτικών στους λιμένες, τις ναυτιλιακές εταιρείες και όλους όσους εμπλέκονται στις θαλάσσιες μεταφορές και τις εφοδιαστικές αλυσίδες. • Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι σε θέση να διαμορφώνουν, να εφαρμόζουν και να αξιολογούν μορφές λιμενικής διαχείρισης. • Τις εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή και Εθνική λιμενική πολιτική καθώς και τις επιπτώσεις τους στην διαχείριση, την στρατηγική των λιμένων και τον λιμενικό σχεδιασμό.
<p style="text-align: center;">SST007 Περιοχικές Πτυχές Διεθνών Σχέσεων στη Ναυτιλία και τις Θαλάσσιες Μεταφορές Επικ. Καθηγητής Κων/νος Ζάρρας</p>	<p>7,5</p>	<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/τής θα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • κατέχει εξειδικευμένη γνώση αναφορικά με τη σύνδεση του περιφερειακού επιπέδου των Διεθνών Σχέσεων με τη Ναυτιλία και τις Θαλάσσιες Μεταφορές. • διαθέτει αυξημένη κριτική αντίληψη της εξελικτικής δυναμικής και των θεμάτων αιχμής του που αναπτύσσονται σε διαφορετικά περιφερειακά πλαίσια σε σχέση με τις θαλάσσιες μεταφορές και τη διεθνή πολιτική. • μπορεί να παρουσιάσει διεθνοπολιτικά φαινόμενα που λαμβάνουν χώρα σε κομβικές περιοχές της Ασίας και της Αφρικής σε εξειδικευμένο ή μη κοινό, να διατυπώσει έγκυρες κρίσεις και να επιλύσει προβλήματα τα οποία προκύπτουν στους τομείς της Ναυτιλίας και των Θαλάσσιων Μεταφορών. • μπορεί να συμμετέχει δημιουργικά σε έναν ακαδημαϊκό διάλογο υψηλού επιπέδου και να συνεισφέρει στην ανάπτυξη των γνώσεων και των πρακτικών στον τομέα των Διεθνών Σχέσεων, της Ναυτιλίας και των Θαλάσσιων Μεταφορών.
<p style="text-align: center;">SST008 Ναυτασφάλιση Αναπλ. Καθηγητής Απ. Κιόχος Επικ. Καθηγητής Απ. Δαβύλλας</p>	<p>7.5</p>	<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/τής θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κατανοούν την έννοια της θεωρίας κινδύνου και ασφάλισης • αναλύουν τις ρήτρες του Marine Insurance Act

		<ul style="list-style-type: none"> • κατανοούν ζητήματα όπως η Γενική Αβαρία, η ρήτρα sue and labor, οι ενέργειες από αμέλεια ή δόλο, η ασφαλιστική κάλυψη ρύπανσης, η ολική τεκμαρτή απώλεια • κατανόηση των θεμάτων όλων των τύπων θαλάσσιων ασφαλιστηρίων συμβολαίων (πλοίο, φορτίο, συμβόλαια war and risks) • κατανοούν τη λογική των αλληλασφαλιστικών ενώσεων και της ασφαλιστικής κάλυψης θαλάσσιων κινδύνων από των συλλόγων P&I • να αναπτύξουν πρακτικές δεξιότητες στην προετοιμασία παρουσιάσεων
--	--	---

Γ' Εξάμηνο

<p style="text-align: center;">SST300 Πρακτική Άσκηση</p>	10	<p>Η Πρακτική Άσκηση δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές/τριες του ΔΠΜΣ να έρθουν σε επαφή με τους χώρους εργασίας, να αποκτήσουν καινούριες γνώσεις, να συμμετάσχουν ενεργά σε ομαδική εργασία και λήψη αποφάσεων, να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους, να συμμετάσχουν στον σχεδιασμό και την περάτωση έργων και να αποκτήσουν εργασιακή εμπειρία.</p> <p>Πέραν αυτών, η συμμετοχή των φοιτητών/τριών στο πρόγραμμα ενισχύει τη διασύνδεση του ΔΠΜΣ με την αγορά εργασίας και συμβάλλει στην ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας.</p> <p>Επιπλέον, η Πρακτική Άσκηση αποτελεί κατάλληλο μέσο αξιολόγησης του γνωστικού υποβάθρου και των δεξιοτήτων των φοιτητών/τριών προκειμένου (α) οι φοιτητές/τριες να προβούν στις κατάλληλες ενέργειες ώστε να βελτιώσουν τις προοπτικές σταδιοδρομίας τους και (β) το ΔΠΜΣ να προβεί στις κατάλληλες παρεμβάσεις προκειμένου να βελτιώσει τις διδακτικές διαδικασίες.</p>
<p style="text-align: center;">SST400 Διπλωματική Εργασία</p>	20	<p>Η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας στηρίζεται στην εφαρμογή των επιστημονικών μεθόδων, εργαλείων, θεωριών με τα οποία οι φοιτητές εξοικειώθηκαν κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο ΔΠΜΣ και αποτελεί μια ευκαιρία επιστημονικής εμβάθυνσης σε συγκεκριμένα ζητήματα όσο και απόκτησης επιπλέον γνώσεων και εμπειριών στα πεδία της ειδικής αγωγής ή της εκπαίδευσης ενηλίκων.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένονται τα ακόλουθα αποτελέσματα:</p> <p>Γνώσεις: Οι φοιτητές αποκτούν: α. Γνώση για τις βασικές αρχές</p>

διάρθρωσης και εκπόνησης μιας ακαδημαϊκής εργασίας, την ορθή συνοχή του κειμένου και την ορθή χρήση της ορολογίας και της γλώσσας, β. Γνώση για τους ερευνητικούς στόχους και τα ερευνητικά ερωτήματα, γ. Γνώση μεθοδολογίας της έρευνας, δ. Γνώση για τη διερεύνηση των επιστημονικών πηγών, ε. Γνώση για την επεξεργασία-ανάλυση δεδομένων και την καταγραφή των αποτελεσμάτων μιας έρευνας, στ. Γνώση για την αξιολόγηση των ευρημάτων μιας έρευνας και τη συγγραφή- τεκμηρίωση των συμπερασμάτων.

Δεξιότητες: Οι φοιτητές/τριες αναπτύσσουν: Δεξιότητα στη συλλογή δεδομένων, δεξιότητα στην αναζήτηση κατάλληλης επιστημονικής πληροφορίας από τη σχετική βιβλιογραφία χρησιμοποιώντας με κριτική σκέψη και μεθοδολογία έρευνας τα απαραίτητα δεδομένα, και δεξιότητα επεξεργασίας και ανάλυσης δεδομένων σε σχέση με το γνωστικό αντικείμενο της έρευνας.

Ικανότητες: Οι φοιτητές/τριες αναπτύσσουν: α. Ικανότητα σχεδιασμού και υλοποίησης μιας έρευνας για την απάντηση ενός συγκεκριμένου ερευνητικού ερωτήματος με επιλογή των κατάλληλων μεθόδων, β. Ικανότητα λήψης αποφάσεων με βάση τα υπάρχοντα επιστημονικά δεδομένα, γ. Ικανότητα συνδυασμού γνώσεων από διαφορετικά πεδία για την ανάλυση μιας κατάστασης ή την εξεύρεση λύσεων σε ένα ζήτημα.

11. Υποτροφίες – Οικονομική Υποστήριξη

Α. Στο πλαίσιο του ΔΠΜΣ χορηγούνται:

- α) Υποτροφίες αριστείας και βραβεία, με κριτήριο την επίδοσή των μεταπτυχιακών φοιτητών στις σπουδές τους στο ΔΠΜΣ, με πλήρη ή μερική απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης
- β) Ανταποδοτικές υποτροφίες για την παροχή ερευνητικού, επιστημονικού, διοικητικού, τεχνικού και λοιπού υποστηρικτικού έργου των δραστηριοτήτων του Τμήματος. Κάθε είδους υποτροφίες, χρηματικά βραβεία και ανταποδοτικές υποτροφίες που χορηγούνται στο πλαίσιο του παρόντος, δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε φόρο, κράτηση, ασφαλιστική εισφορά και ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167). Κατά την πληρωμή δαπανών υποτροφιών και χρηματικών βραβείων δεν απαιτείται η προσκόμιση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας του δικαιούχου.
- γ) απαλλαγές από τα τέλη φοίτησης κατά την κείμενη νομοθεσία.

Β. Οι απαλλαγές από τα τέλη φοίτησης χορηγούνται σε φοιτητές του ΔΠΜΣ, οι οποίοι πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Σε κάθε περίπτωση οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό που ορίζεται από τη νομοθεσία του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΔΠΜΣ ανά ακαδημαϊκό έτος. Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών του ΔΠΜΣ, στην οποία όσοι φοιτητές λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, οφείλουν να το δηλώσουν υπεύθυνα. Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός ΕΕ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής του στο ΔΠΜΣ. Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από την ΕΠΣ, και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης. Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο για την χορήγηση απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

Γ. Οι υποτροφίες αριστείας και τα βραβεία χορηγούνται με ακαδημαϊκά κριτήρια. Οι υποτροφίες αριστείας και τα βραβεία που παρέχονται είναι μια ή δυο ανάλογα με τον αριθμό των φοιτητών και μπορούν να συνίστανται σε απαλλαγή από το σύνολο (100%) ή το ήμισυ (50%) του ποσού κάθε μίας από τις τέσσερις τελευταίες δόσεις των διδάκτρων. Οι υποτροφίες αριστείας και τα βραβεία του προηγούμενου εδαφίου χορηγούνται βάσει της βαθμολογίας των μεταπτυχιακών φοιτητών στο πρόγραμμα (εφόσον αυτοί έχουν επιτύχει σε όλα τα μαθήματα με την πρώτη εξέταση) και της τήρησης των υποχρεώσεών τους που καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του ΔΠΜΣ. Ειδικότερα, δεν χορηγούνται υποτροφίες αριστείας και βραβεία κατά το πρώτο εξάμηνο, ενώ για κάθε ένα από τα επόμενα δύο εξάμηνα χορηγούνται στους φοιτητές με τα μεγαλύτερο μέσο όρο της βαθμολογίας όλων των μαθημάτων του προηγούμενου εξαμήνου. Παραλλήλως οι υπότροφοι πρέπει να είναι συνεπείς με τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει ύστερα από υπόδειξη της ΕΠΣ του ΔΠΜΣ. Σε περίπτωση που υπότροφος μεταπτυχιακός φοιτητής δεν

είναι συνεπής με τις υποχρεώσεις του, η ΕΠΣ προβαίνει σε ανάκληση και διακοπή της υποτροφίας του.

Δ. Στην περίπτωση που σε αναδειχθέντα δικαιούχο υποτροφίας αριστείας ή βραβείου χορηγείται ήδη απαλλαγή διδάκτρων σύμφωνα με την περίπτωση Β της παρούσας παραγράφου, την ακαδημαϊκή υποτροφία λαμβάνει ο φοιτητής με τον αμέσως μικρότερο μέσο όρο βαθμολογίας. Σε κάθε περίπτωση υποτροφία ή βραβείο μπορεί να λάβει φοιτητής που ο μέσος όρος βαθμολογίας του ανήκει στο υψηλότερο 15% των ενεργών φοιτητών του προγράμματος.

Ε. Υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές παρέχονται και από άλλους φορείς, όπως Ι.Κ.Υ., Υπουργείο Παιδείας, ΓΓΕΤ, Προγράμματα της ΕΕ, άλλα Ιδρύματα και οργανισμούς δημόσιους ή ιδιωτικούς. Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής έχει υποτροφία ή επιχορήγηση από άλλο φορέα δεν δικαιούται υποτροφία αριστείας ή βραβείο από το ΔΠΜΣ.

ΣΤ. Τα μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΠΠ, ΕΤΕΠ και του διοικητικού προσωπικού (μόνιμο, ΙΔΑΧ και ΙΔΟΧ) που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας του ΔΠΜΣ, είναι δυνατό, με αιτιολογημένη απόφαση της ΕΠΣ του ΔΠΜΣ, να απαλλάσσονται από την καταβολή τελών φοίτησης,